

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Analiza comparativă

privind procedurile și tehnologiile
utilizate pentru bio-agricultură, în regiunea
transfrontalieră România-Ungaria

Összehasonlító elemzés

a Románia-Magyarország
határmenti régióban használt
biomezőgazdasági technológiákról és technikákról

Timișoara 2011

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

ELŐSZÓ

Célcsoportja a biológiai mezőgazdasággal foglalkozó közösségek és személyek, az állattenyésztés, növénytermesztés, zöldség- és gyümölcsstermesztés területeken, jelen tanulmány célját a mezőgazdaság ezen ágazatának lényeges ismeretének szükségessége adja, ezáltal javítva a romániai és magyarországi közösségek közti együttműködő kapcsolatot, az életszínvonal növekedéséhez vezetve a szerves termékek fogyasztása által, valamint technológiai cserelehetőségekhez az adott zónákban.

Jelen tanulmány az „**Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által**” nevű projekt keretén belül valósult meg, a Temes Megyei Kereskedelmi, Ipari és Agrárkamara, a Nyugati régió Kereskedelmi és Ipari Kamaráinak Egyesületével és a magyarországi Csongrád Megyei Agrár Információs Szolgáltató és Oktatásszervező Nonprofit Közhasznú Kft.-vel együttműködésben, a jelenlegi és potenciális mezőgazdászok és állattenyésztők általi felhasználás céljából az ökológiai mezőgazdaság területén.

Magyar Csapat

Dr. Szántosi Antalné

Ing. Kormányos Sándor

Mátóné Dr. Antal Júlia

Ing. Seprenyiné Erdei Gizella

Ing. Szabó Zoltán

Román Csapat

Drd. Ec. Menuța Iovescu

Ec. Florica Chiriță

Dr. Ing. Ioan Huțu

Ec. Cristina Coroian

Ec. Daniela Sanda

Ec. Cătălin Mirea

Közreműködő:

Ing. Viorel Solomie- DAJ Timiș

1 FEJEZET

BIOMEZŐGAZDASÁG – ÁLTALÁNOS FOGALMAK

1.1 AZ ÖKOLÓGIKUS MEZŐGAZDASÁG MEGHATÁROZÁSA ÉS ANNAK SZEREPE

„Az ökológikus mezőgazdaság” kifejezés, amelyet ezen mezőgazdaság rendszer meghatározására használunk, hasonlatos a „szerves mezőgazdaság” vagy „biológiai mezőgazdaság” fogalmakkal, amelyeket a tagállamokban használnak.

Az ökológikus mezőgazdaság rendszer szerepe sokkal tisztább táplálék létrehozása, amely megfelelőbb az emberi szervezet anyagcseréjéhez, azonban teljes összefüggésben a környezet megőrzésével és fejlődésével, a természet és annak törvényeinek tiszteletben tartásával. A bio mezőgazdaság egyik legjelentősebb célja hiteles ízű, összetevőjű és minőségű, valamint vonzó ételek elkészítése.

Ezeket a táplálékokat gazdaságban nyerik, a genetikailag módosított szervezetek (genetikailag módosított szervezetek és azok származékai) használatának szigorú megtiltása által, valamint drasztikus korlátozások által, a megtermékenyítő és növényvédő szerek, stimulánsok és növekedésszabályozók, hormonok, antibiotikumok valamint intenzív állattenyésztési rendszerek használatára vonatkozóan.

Az ökögyártás alapját az az elv képezi, hogy a termékek biológiai minősége romlásának fő oka az emberi nem megfelelő beavatkozás a bioszféra különböző szerkezeti szintjeibe, az ember fölötti legsúlyosabb hatást a talaj, növények és állatokra vonatkozó tévedések összessége okozza. Az ökológikus mezőgazdaság különleges figyelmet szentel a termékek természetes minőségére, a mennyiség és a termelőképesség másodlagos helyet foglalnak el. Ezen új elvek körvonalazódása után, nem késlekedett az új szakvállalatok megjelenése, amelyek ilyenféle termékeket ajánlanak, külön címkézve és magasabb áron.

Az ökológikus mezőgazdaság alapvetően különbözik a hagyományos mezőgazdaságtól. Az ökotermékek előállítását szigorú gyártási szabályok és elvek szabályozzák, amelyek a föld minőségétől kiindulva a végtermék tényleges megszerzéséig végigkísérik a folyamatot.

1.2 AZ ÖKOLÓGIKUS MEZŐGAZDASÁG ELVEI ÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az ökológikus mezőgazdaság számos célon és elven alapszik, csak úgy, mint a jó gyakorlat, amelyet az ember környezetre való hatásának csökkentése érdekében hoztak létre, ugyanakkor biztosítva, hogy a mezőgazdasági rendszer a lehető legtermészetesebb módon működik. Általánosan, az ökológikus mezőgazdaságot meghatározó gyakorlatok az alábbiakat tartalmazzák:

- a bio különbözőség megteremtése a termékek rotációjával, ezáltal hatékonyan felhasználásra kerülnek a gazdaság erőforrásai,
- a kémiai növényvédő szerek, kémiai trágya, az állatoknál használt antibiotikumok, étkezési adalékszerek és más kiegészítő anyagok korlátozott használata, amelyeket a mezőgazdasági termékek feldolgozásánál használnak,
- genetikailag módosított szervezetek használatának tilalma;
- a helyszínen lévő erőforrások értékesítése, mint például az állatoktól származó trágya felhasználása megtermékenyítőnek, vagy a gazdaságban termesztett takarmányok,
- egy betegségekre és kártevőkre nem érzékeny növény vagy állatfaj kiválasztása, és helyi gyártás által a termelés/tenyésztés folytonosságának biztosítása;
- az állatok szabadságának megtartása, nyitott fedezékek használata, valamint az állatok bio takarmánnyal történő táplálása.

2. FEJEZET

AZ ÖKOLÓGIKUS MEZŐGAZDASÁG TÖRVÉNYES KERETE AZ EURÓPAI UNIÓBAN, MAGYARORSZÁGON ÉS ROMÁNIÁBAN

2.1 AZ ÖKOLÓGIKUS MEZŐGAZDASÁG TÖRVÉNYES KERETE AZ EURÓPAI UNIÓBAN

A közösségi törvényes keret, amely szabályozza az ökológikus gyártási szektort, amelynek célja az ökológikus termékek belső piacon való megfelelő működésének és tisztességes versenyének biztosítása, valamint a fogyasztók bizalmának megőrzése és igazolása az ökológikusnak címkézett termékekre vonatkozóan.

Az Európai Parlamentnek és Tanácsnak címzett Bizottság ajánlásából kiindulva, ami az ökológikus mezőgazdaságra vonatkozó közösségi szabványok, valamint az importra és felügyeletre vonatkozó közösségi előírások javítását és megerősítését illeti, 2007-ben módosították az ökológia területén a törvényes keretet, és létrehozták a 834/2007 számú Szabályzatot (EK), amelynek alkalmazása a növényi, állati és vízi ökológikus termelésre terjed ki.

- **a Bizottság 834/2007 (EK) Szabályzata** az ökológikus termelésre és az ökológikus termékek címkézésére vonatkozóan, és a 2092/1991 sz. (EGK) Szabályzatának hatályon kívül helyezésére, megállapítja a közös általános célokat és elveket az ökológikus mezőgazdaságra vonatkozóan.
- az alapkérelmek működésbe helyezése érdekében, az ökológikus termelésre, címkézésre és ellenőrzésre vonatkozóan, szükség volt a Bizottság **889/2008 sz. (EK) SZABÁLYOZÁSÁNAK** létrehozására, amely meghatározza a Bizottság 834/2007 (EK) Szabályzatának alkalmazási normáit.

A két Szabályzat által előírt **általános célok:**

- **a mezőgazdaság kezelésének tartós rendszerének megállapítása, amely:**
 - Betartja a természet ciklusait és rendszereit, fenntartja és feljavitja a talaj, víz, növények és állatok egészségét és a köztük lévő egyensúlyt;
 - Magas szintű biodiverzitással működik;
 - Felelős módon használja a természetes energiát és forrásokat, mint a vizet, talajt, szerves anyagokat és levegőt;
 - Betartja a szabványokat az állatok jólétére vonatkozóan, és különösképpen kielégíti a fajokra jellegzetes magatartási szükségleteket;
- **első osztályú termékek megvalósítása;**
- **változatos élelmiszeri termékek és más mezőgazdasági termékek gyártása, amelyek megfelelnek a fogyasztók kérelmeinek, olyan javakra vonatkozóan, amelyeket környezetre, emberi szervezetre, növények vagy állatok egészségére és jólétére ártalmatlan eljárások használatával állítottak elő.**

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

A két Szabályzatban előírt általános elvek:

- **a biológiai eljárások tervezése és megfelelő kezelése**, olyan ökológiai rendszerek alapján, amelyek természetes forrásokat használnak fel, olyan módszerek által, mint:
 - Élő szervezeteket és mechanikai gyártást alkalmaz;
 - Növénytermesztést, állattenyésztést és vízi kultúrák termesztését gyakorolja, a halászati források tartós kitermelési elvének betartásával;
 - Kizárja a genetikailag módosított szervezetek és genetikailag módosított szervezetekből vagy azok felhasználásával gyártott termékek használatát, az állatorvosi termékek kivételével;
 - A kockázatok felmérésén, és a megelőzési intézkedések használatán alapszik, esettől függően;
- **a külső alapanyagok használatának korlátozása:**
 - Ökológikus módszerekkel gyártott alapanyagok;
 - Természetes anyagok, vagy természetes anyagokból származó anyagok;
 - Ásványi trágyák csökkentett oldhatósággal;
- **a szintetikus kémiai alapanyagok használatának korlátozása, a következő kivételes esetekre:**
 - Nem létezik megfelelő kezelési gyakorlat;
 - A külső alapanyagok nem elérhetőek a piacon;
 - A külső alapanyagok használata hozzájárul egy elfogadhatatlan környezeti hatáshoz;
- **az ökológiai gyártásra alkalmazandó jogszabályok alkalmazása, amelyek figyelembe veszik az egészségügyi rendszert, a különböző regionális különbözőségeket az éghajlati és helyi feltételekre vonatkozóan, a fejlesztési stádiumot, és az állattenyésztésben alkalmazott különleges gyakorlatokat.**

Annak biztosítása érdekében, hogy az ökológiai termékeket az ökológiai gyártásban alkalmazandó közösségi törvényes keret által előírt kérelmeknek megfelelően állítják elő, a termelők által, a gyártás összes fázisában, az ökológiai termékek feldolgozásában és elosztásában végzett tevékenységek, az Európai Parlament és Tanács 2004. Április 29-én hozott, az állatok eledele és állati eredetű termékek törvényes megfelelőségének és az állategészségügyi jogszabályokkal és az állatok jólétével kapcsolatos jogszabályokkal való megfelelőség érdekében végzett hivatalos ellenőrzésekre vonatkozó 882/2204 sz. Szabályzatában előírt normáknak megfelelően létrehozott ellenőrzési rendszer tárgyát kellene képezzék.

Az európai ökológikus mezőgazdaságban használt termékek és anyagok és azok engedélyezésének kritériumai

Az Európai Bizottság engedélyezi azokat a termékeket és anyagokat, amelyeket az ökológikus mezőgazdaságban használni lehet, és egy korlátozó listát ír elő, az alábbi célokra:

- növényi gyógyszerekként;
- talajtrágya és talajjavítóként;
- növényi eredetű nem ökológikus alapanyagok az állatok etetése érdekében, állati és ásványi eredetű alapanyagok az állatok etetése érdekében, valamint az állatok etetésében használt bizonyos anyagok;
- étkezési adalékszerekként és technológiai pótszerekként;
- tavak, ketrecek és állattenyésztésben használt épületek és berendezések tisztító és fertőtlenítő termékeiként;
- növénytermesztésben használt épületek és berendezések tisztító és fertőtlenítő termékeiként, beleértve egy mezőgazdasági kitermelésben történő tárolást.

A korlátozó lista által tartalmazott anyagok és termékek, kizárólag akkor használhatóak, ha azok megfelelő felhasználása engedélyezett az adott tagállamok általános mezőgazdaságában, a közösségi jogi előírások vagy a közösségi jogot betartó nemzeti előírások betartásával.

A termékek és anyagok engedélyezése betartja a két szabályzatban előírt célokat és elveket, valamint az alábbi **általános és különleges kritériumokat**, amelyeket teljességében mérnek fel:

- ezek használata szükséges és elengedhetetlen a gyártás fenntartása végett;
- az összes termékek és anyagok állati, növényi, mikrobiális vagy ásványi eredetűek, azon esetek kivételével, amikor ilyen forrásokból származó anyagok és termékek nem állnak rendelkezésre a szükséges mennyiségben vagy minőségben, vagy nem létezik más alternatív megoldás;
- ezek használata elengedhetetlen a kártevő szervezetek vagy egyes betegségek ellenőrzésére, amelyre nem áll rendelkezésre biológiai, fizikai alternatíva, vagy kiválasztási gyakorlat, sem más termesztési módszer vagy hatékony kezelési gyakorlat;
- amennyiben a termékek nem állati, növényi, mikrobiális vagy ásványi eredetűek, és nem azonosak természetes formájukkal, ezek nem engedélyezhetők, csak abban az esetben, ha a használati feltételek kizárnak minden közvetlen kapcsolatot a növény fogyasztható részeivel;
- szükségesek az állatok egészségének, jólétének és életképességének megőrzéséhez, és egy étkezési rendhez járulnak hozzá, amely megfelel a fajok fiziológiai és magatartási szükségleteinek, vagy az állatok táplálékának gyártása és tartósítása ezen anyagok használata nélkül lehetetlen;
- az állatok tápláléka ásványi eredetű, az oligoelemek, vitaminok és provitaminok természetes eredetűek, abban az esetben, ha ezek az anyagok nem elérhetőek, a jól meghatározott hasonló kémiai anyagok használata engedélyezhető az ökológikus gyártásban.

Konverzió

Egy kitermelés esetében, amelynek keretén belül ökológikus gyártási tevékenységet kezdeményeznek, az alábbi jogszabályok kerülnek alkalmazásra:

- a konverzió időtartama legkorábban akkor kezdődik, mikor a termelő értesíti az illetékes hatóságokat tevékenységére vonatkozóan, és amikor termelését ellenőrzi rendszer alá veti;
- a konverzió időszaka alatt alkalmazásra kerül a közösségi szabályzatokban meghatározott összes norma ;
- különleges konverzió időtartamot határoznak meg a termés vagy az állati eredetű fajoknak megfelelően;
- egy olyan termelésben vagy egységben, amelynek tevékenysége részben ökológikus gyártásra, és részben ökológikus gyártás konverzióra szakosodott, a termelő külön választja a konverzió termelésből nyert termékeket, az állatok, vagy lehetőséget biztosít azok könnyű elválasztására, és megfelelő jegyzéket tart ezen szétválasztásra vonatkozóan;
- a fent említett konverzió periódus megállapítása érdekében, figyelembe vehető a konverzió időtartamának hozamát közvetlenül megelőző időtartam, amennyiben bizonyos feltételeknek eleget tesznek;
- a konverzió időszaka alatt tenyésztett állatok és állati eredetű termékek a termékek címkézésével és terjesztésével kapcsolatos utasítások betartásával kerülnek forgalmazásba.

Az általános célok és elvek mellett, a 889/2008 számú (EK) Szabályzat különböző területeken alkalmazandó jogszabályokat tartalmaz a gyártás, címkézés, ellenőrzési rendszer és szervezetek, harmadik államokkal való kereskedelem, végső és átmeneti rendelkezésekre vonatkozóan.

Olyan módon, ahogy az ökológikus mezőgazdaság területén a tevékenység kiteljesedett, az Európai Közösség más jogszabályokat is kibocsátott, amelyek az ökológikusnak elfogadott termékek importját és exportját, a nemzeti és nemzetközi piac értesítési és terjesztési eljárásait szabályozza, szabályzatok, amelyek a következőben kerülnek bemutatásra:

- **A BIZOTTSÁG 1235/2008 (EK) sz. SZABÁLYZATA 2008-ból**, amely megállapítja a Bizottság 834/2007 Szabályzatának alkalmazási szabályait, a harmadik országból érkező ökológiai termékek import rendszerére vonatkozóan
- **A BIZOTTSÁG 537/2009 (EK) sz. SZABÁLYZATA 2009-ből**, amely módosítja a Bizottság 1235/2008 sz. Szabályzatát, a harmadik országok listájára vonatkozóan, ahonnan ökológikus termelési módszerekkel előállított bizonyos mezőgazdasági termékek származhatnak, ahhoz hogy a Közösség területén továbbértékesíthessék őket.
- **AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 765/2008 (EK) sz. SZABÁLYZATA 2008-ból**, a piac akkreditálási és felügyeleti kérelmeinek megállapítására, a termékek továbbértékesítésére vonatkozóan, és a 339/93 sz. (EGK) Szabályzatának hatályon kívül helyezésére
- **A BIZOTTSÁG 3/2008 sz. (EK) SZABÁLYZATA 2007-ből**, a mezőgazdasági termékek értesítési és terjesztési tevékenységeiről a nemzeti piacon és harmadik országokban
- **A BIZOTTSÁG 501/2008 sz. SZABÁLYZATA 2008-ból**, a Bizottság 3/2008 sz. (EK) Szabályzatának alkalmazási normáinak megállapítására, a mezőgazdasági termékek értesítési és terjesztési tevékenységeiről a nemzeti piacon és harmadik országokban

2.2 A BIOLÓGIAI MEZŐGAZDASÁG SZABÁLYOZÁSA MAGYARORSZÁGON

Az ökológiai mezőgazdaságban előállított termékekkel szemben alapkövetelmény, hogy a rájuk vonatkozó EU bio rendeletek és a magyar Alap-feltételrendszer előírásai szerint állítsák elő. A tagországok ellenőrző szervezetei által kibocsátott Alap-feltételrendszerek az EU-bio rendeleteknél szigorúbb követelményeket tartalmazhatnak, enyhébbeket nem.

Jogszabályi alap:

- **Tanács 834/2007/EK rendelete** az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről
- **Bizottság 889/2008/EK rendelete**, az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról
- **79/2009 FVM rendelet**, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításának, előállításának, forgalmazásának, jelölésének és ellenőrzésének részletes szabályairól.
- **Bizottság 1235/2008/EK rendelete a 834/2007/EK tanácsi rendeletben** az ökológiai termékek harmadik országból származó behozatalára előírt szabályozás végrehajtására vonatkozó részletes szabályok meghatározásáról
- **Bizottság 889/2008/EK rendelete** szerint az ökológiai gazdálkodásban használható peszticidek-növényvédő szerek felhasználásáról
- **Bizottság 344/2011 (2011. április 8.) végrehajtási rendelete**, az ökológiai termelésről, a címkézésről és az ellenőrzésről

A Tanács 834/2007/EK rendelete magasabb szintű jogi alapot biztosít az ökológiai gazdálkodók számára, míg a Bizottság 889/2008/EK rendelete az előző rendeletre alapozva részletesebben határozza meg az eljárási rendet. Minkét rendelet az EU tagállamai számára kötelező jelleggel változtatás nélkül bevezetésre kerültek.

A 79/2009 FVM rendelet a magyarországi termelés ellenőrzések alapjait fekteti le, természetesen szigorúan szem előtt tartva az EU rendeleteket és szabályokat.

79/2009. (VI. 30.) FVM rendelet

A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításának, előállításának, forgalmazásának, jelölésének és ellenőrzésének részletes szabályai

A rendelet hatálya a hazai ökológiai termelésre, forgalmazásra és jelölésre vonatkozó, tanúsító szervezet hatósági elismerésére és felügyeletére, továbbá működési feltételeire terjed ki.

A rendeletet a következő, mezőgazdaságból származó termékekre kell alkalmazni:

- élő vagy feldolgozatlan mezőgazdasági termékek;
- feldolgozott, élelmiszerek szánt mezőgazdasági termékek;
- takarmányok;
- vegetatív szaporítóanyag és vetőmag.

Az ökológiai termelést, feldolgozást, forgalmazást végző gazdaságok tanúsítványának rendelet szerinti kiadását az Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (továbbiakban: MgSzH) Központ által elismert tanúsító szervezetek végzik.

A gazdasági szereplő feladatai:

A tevékenységét tanúsító szervezet ellenőrzése alatt folytatni, és e célból a szervezetnél nyilvántartásba vételét kérni csak egy tanúsító szervezet ellenőrzése alatt lehet.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) Központ feladatai:

Az ökológiai termelést, feldolgozást, forgalmazást ellenőrzési és tanúsítási tevékenység végzésére az MgSzH Központ jogosult tanúsító szervezetet elismerni, illetve az elismerést visszavonni. Az MgSzH Központ az általa elismert tanúsító szervezet részére azok egyedi azonosítására alkalmas, kódszámot bocsát ki (hivatalos honlapján közzé teszi), melyet fel kell tüntetni az áru címkézésén.

A gazdasági szereplő az MgSzH lakóhelye, székhelye, illetve telephelye szerint illetékes területi szervénél 30 napon belül kezdeményezheti a tanúsító szervezet intézkedéseinek hatósági eljárásban történő felülvizsgálatát.

Tanúsító szervezet feladatai:

- **Tanúsító szerv az lehet amelynek alkalmazottja:**
 - legalább egy legalább egyéves szakmai gyakorlattal rendelkezik;
 - növénytermesztés tanúsítása esetén felsőfokú agrár- vagy kertészmérnök;
 - élelmiszer-előállítás tanúsítása esetén élelmiszermérnök szakirányú;
 - állatok tartásának tanúsítása esetén állatorvos;
 - az MgSzH Központ által jóváhagyott Minőségügyi Kézikönyvvel rendelkezik.
- **Tanúsító szervezetként az ismerhető el, aki **Minőségügyi Kézikönyvvel** rendelkezik.**

Összeférhetetlenségi szabályok

A tanúsító szervezet, annak tulajdonosa, vezető tisztségviselője, valamint alkalmazottja, továbbá ezek közeli hozzátartozója ökológiai termelést, feldolgozást, forgalomba hozatalt kizárólag abban az esetben végezhet, ha tevékenységét egy másik elismert tanúsító szervezet ellenőrzése alatt folytatja.

A tanúsítás rendszere

A gazdasági szereplő e rendelet szerinti bejelentkezésének elfogadását, adatainak nyilvántartását a tanúsító szervezet végzi.

A tanúsító szervezet azon gazdasági szereplővel, amelynek a bejelentkezését elfogadta, a tanúsítási rendszerbe történő bejelentkezésről, a tanúsítási rendszerben történő részvételről, annak feltételeiről írásos tanúsítási szerződést köt, és tanúsítványt állít ki.

A tanúsító szervezetnek lehetősége van egy évnél ritkább gyakoriságú, de legalább 2 évente lefolytatott ellenőrzésre. A tanúsító szervezet köteles soron kívül ellenőrzést végezni, ha a gazdasági szereplőnél felmerül az Öko rendelkezések be nem tartásának gyanúja.

A tanúsító szervezet a laborvizsgálatokhoz szükséges tevékenységeken túl további - a tanúsítási tevékenységgel összefüggő - feladatot alvállalkozónak nem adhat át.

Tanúsító szervezet váltás

A gazdasági szereplőnek tanúsító szervezet váltásra évente egy alkalommal van lehetősége. A gazdasági szereplő egyébként nem korlátozható a tanúsító szervezet váltás lehetőségében.

A gazdasági szereplő a tanúsító szervezet váltás iránti kérelmét egyidejűleg csak egy tanúsító szervezethez nyújthatja be.

Ha a gazdasági szereplő tanúsító szervezetet kíván váltani, ez irányú kérelmét az újonnan választott tanúsító szervezethez kell benyújtania a korábbi tanúsító szervezet által kiállított státuszvizsgálással együtt. A kérelemben meg kell jelölni azt a tanúsító szervezetet, melynek tanúsítása alatt áll. A kérelem beérkezését követő 20 munkanapon belül köteles az új tanúsító a gazdasági szereplőnél helyszíni vizsgálatot végezni.

Az Öko EK rendelet alapján elismert országok listáján nem szereplő harmadik országokból származó ökológiai termékek forgalmazása

A harmadik országokból származó ökológiai termékek forgalmazására irányuló engedélyezési eljárást az MgSzH Központ folytatja le. Az eljárás megindításához a kérelem beadása szükséges

Jogutódlás

A gazdasági szereplő jogutódlása esetén a jogutód a tanúsító szervezet által tanúsított ökológiai gazdálkodási tevékenység vonatkozásában a jogelődnél meglévő jogosultságokkal, illetve korlátozásokkal működhet tovább. Ha a gazdasági szereplő fel kíván hagyni a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai követelmények szerinti előállításával, feldolgozásával, forgalomba hozatalával, az erre irányuló szándékát a tanúsító szervezet felé a tevékenységének várható befejezése előtt legkésőbb 30 munkanappal köteles írásban bejelenteni.

Jogkövetkezmények

Amennyiben az elismert tanúsító szervezet működése, illetve tevékenységének gyakorlása nem felel meg az Öko rendelkezésekben foglalt előírásoknak, az MgSzH Központ a szervezet e rendelet szerinti tanúsító tevékenységét legfeljebb 60 nap időtartamra korlátozhatja.

A korlátozás időtartama alatt a tanúsító szervezet kizárólag az MgSzH Központ előzetes engedélyével állíthat ki Minősítő Tanúsítványt. Amennyiben a tanúsító szervezet működése, illetve tevékenységének gyakorlása a korlátozás időtartamát követően sem felel meg a jogszabályi előírásoknak, az MgSzH Központ visszavonhatja a tanúsító szervezet elismerését.

A visszavonását követően a tanúsító szervezet, valamint annak jogutódja legkorábban a visszavonó határozat jogerőre emelkedését követő három év leteltével ismerhető el tanúsító szervezetként.

Amennyiben a tanúsító szervezet az általa tanúsított gazdasági szereplőnél az Öko rendelkezések megsértésére észleli, a Minőségügyi Kézikönyvében leírt eljárási rendnek megfelelően kell eljárnia.

- írásban figyelmezteti a szabálytalanságra és a hibás gyakorlat megszüntetését írja elő
- a tervezett vizsgálatokon felüli rendkívüli vizsgálatot írhat elő;
- visszavonhatja a tanúsítását, figyelmeztetésben részesítheti, bírságot szabhat ki
- az érintett termék ökológiai termelésre utaló kifejezéssel való forgalmazását korlátozhatja vagy gazdálkodási tevékenység egy része vagy egésze átállási idejének újra indulását rendelheti el;
- az ökológiai ellenőrzési rendszeréből határozat jogerőre emelkedésétől számított legfeljebb három évre kizárhatja.

2.3 A BIOLÓGIAI MEZŐGAZDASÁG TÖRVÉNYES KERETE ROMÁNIÁBAN

A csalások megelőzése és legyőzése érdekében, az ökológikus termékek hagyományosakkal (olcsóbbakkal) történő helyettesítésére vonatkozóan, a fogyasztók védelmének biztosítása érdekében, számok országban különböző szabályozások jelentek meg, amely után elkészültek és alkalmazásra kerültek a nemzetközi szabványok, amelyek szigorú szabályok betartását írják elő ezen termékek gyártására, feldolgozására, szállítására és kereskedelmére vonatkozóan.

Jogszabályi alap:

- **34/2000 sz. Sürgősségi Kormányrendelet** az ökológikus élelmiszeripari termékekre vonatkozóan, jóváhagyva a 38/2001 sz. Törvény által, az utólagos módosításokkal és kiegészítésekkel

A 34/2000 sz. Sürgősségi Kormányrendeletnek megfelelően, az *ökológikus termelés* alatt élelmiszeripari termékek előállítását értjük, amelyhez nem használtak fel kémiai trágyát, vagy növényvédő szereket (rovarirtó, atkaölő, fertőtlenítő szerek, stb.) a károsítók leküzdéséért, vagy adalékszereket, élelmiszeri biostimulánsokat az állatok részére (antibiotikumok, kokcidiosztatikumok, hormonok stb.), vagy orvosságokat, genetikailag módosított szervezeteket és azok származékait.

Az ökológikus élelmiszeripari termelésnek célja olyan *tartós, változatos és kiegyensúlyozott mezőgazdasági rendszerek* létrehozása, amely biztosítja a természetes források és a fogyasztók egészségének védelmét, és az alábbiak termelésére vonatkozik:

- növényi termékek, és elsődleges feldolgozatlan állati eredetű termékek;
- feldolgozott állati vagy növényi eredetű termékek, emberi fogyasztás céljából;
- takarmány alapanyagok és összetett takarmányok ökológikus gazdaságban lévő állatok takarmányozása céljából.

A 34/2000 sz. Sürgősségi Kormányrendelet **alapelvei** az ökológikus élelmiszeripari termelésre vonatkozóan, a következők:

- a szennyező technológiák és a genetikailag módosított szervezetek és/vagy ilyen szervezetekből származó termékek kizárása, az állategészségügyi gyógyszerek kivételével;
- a gyártási szerkezetek és a vetésfogók létrehozása, amelyek keretén belül a legfontosabb szerep a magas ellenálló és alkalmazkodó képességgel rendelkező fajok, fajták és típusokat illeti meg;
- a talaj természetes termőképességének feljavítása (megfelelő vetésforgók és természetes szerves trágya alkalmazásával),
- az állattenyésztés beillesztése az ökológikus növénytermesztés rendszerébe;
- a hagyományos energetikai források gazdaságos felhasználása és azok minél nagyobb mértékben történő helyettesítése a nem hagyományos energiák (napenergia, biogáz, stb.) ésszerű felhasználása által és az újrafelhasználható másodlagos termékekkel;
- állattenyésztési technológiák alkalmazása, amely eleget tesz a fajok és fajták fiziológiai és magatartási (ökológikus) kéréseknek.

- A hagyományos mezőgazdasági termelésről az ökológikusra történő áttérés egy bizonyos időintervallum keretén belül történik (legalább 2 év), a nemzetközi szabályozásoknak, és a **917/2001** Kormányhatározatnak megfelelően
- Romániában, az ökológikus termékek teljes gyártási tevékenységének ideje alatt, a gazdák folyamatosan engedélyezik az ellenőrzési és tanúsító rendszerek látogatását, amelyeket a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vidékfejlesztési Minisztérium engedélyezett az ellenőrzési és tanúsítási rendszer szervezésére vonatkozó szabályok jóváhagyásáról, az ellenőrző és tanúsító szervezetek jóváhagyásáról, és az ellenőrző szervezetek tevékenységének felügyeletéről szóló **65/2010 sz. Rendelet** alapján.
- Az „ae” védjegy használati szabályait a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vidékfejlesztési Minisztérium 317/2006 sz. Rendeletének és a Fogyasztóvédelmi Nemzeti Hatóság elnökének 190/2006 sz. Rendeletének, az ökológikus élelmiszeripari termékek címkézésre vonatkozó különleges Szabályok jóváhagyásáról, Mellékletének kiegészítésére és módosítására létrejött **Közös Rendelet 1. Sz. Melléklete** tartalmazza.

Mielőtt a gyártók ezen a területen megkezdik tevékenységüket, kötelességük a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztériumnak bejelentkezni. A gyártók bejegyzése az ökológikus mezőgazdaságban kötelező minden évben, az **ökológikus mezőgazdaságba történő bejegyzési adatlap** kitöltésével, amelyet a Megyei és Bukarest municípiumi Mezőgazdasági Hivatalban lehet beszerezni, és a gyártó ennek keretén belül végzi tevékenységét, az ökológikus mezőgazdaság **megyei felelősei vezetése alatt**.

- A gyártók bejegyzési eljárást az ökológikus mezőgazdaságban a **219/2007 sz. Rendelet** tartalmazza, az ökológikus mezőgazdaságba történő Szabályok jóváhagyásáról, az utólagos módosításokkal és kiegészítésekkel. A bejegyzési eljárást követően, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium minden évben kibocsátja a **„Ökológikus mezőgazdasági szereplők listáját”**, amely az érdekeltek rendelkezésére áll.
- Romániában különleges segítséget nyújtanak, éves kiegészítő fizetések formájában, a növénytermelőknek és állattenyésztőknek, amelyek bejegyzésre kerültek az ökológikus mezőgazdaságban, vagy a hagyományos mezőgazdaságról az ökológikus mezőgazdaságra való áttérés – konverzióknak nevezett időszak- alatt állnak. Ez a fizetési rendszertípus, valamint a kedvezményezettek részére meghatározott szabályok a **759/2010 sz. Határozatban** kerültek előírásra, az ökológikus mezőgazdaságban, a mezőgazdasági termékek minőségének javítására vonatkozó különleges segítségek nyújtásáról.

A kedvezményezetteknek előírt feltételek az ökológikus növénytermesztési mezőgazdaságban, a segítség nyújtása érdekében:

- használatukban legyen egy legalább 0,30 hektár mezőgazdasági terület;
- minden évben, amelyben kérelmezik a különleges segítséget, kerüljenek bejegyzésre a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztériumnál, mint ökológikus mezőgazdasági gyártók;
- rendelkezzenek megkötött szerződéssel egy, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium által engedélyezett ellenőrzési és tanúsítási szervezettel;
- rendelkezzenek megfelelőségi bizonyítvánnyal/ mester bizonyítvánnyal/ konverziót igazoló bizonyítvánnyal, amelyet az az ellenőrző és tanúsító szervezet bocsát ki, amellyel szerződése van;
- ne legyen tartozása az állami vagy helyi költségvetésbe.

A kedvezményezetteknek előírt feltételek az ökológikus állattenyésztési mezőgazdaságban, a segítség nyújtása érdekében:

- minden évben, amelyben kérelmezik a különleges segítséget, kerüljenek bejegyzésre a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztériumnál, mint ökológikus mezőgazdasági gyártók;
- rendelkezzenek megkötött szerződéssel egy, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium által engedélyezett ellenőrzési és tanúsítási szervezettel;
- rendelkezzenek megfelelőségi bizonyítvánnyal/ mester bizonyítvánnyal/ konverziót igazoló bizonyítvánnyal, amelyet az az ellenőrző és tanúsító szervezet bocsát ki, amellyel szerződése van;
- ne legyen tartozása az állami vagy helyi költségvetésbe.

3. FEJEZET

A TANULMÁNY ELKÉSZÍTÉSI MÓDSZERTANA

3.1 FOGALMAK ÉS MEGHATÁROZÁSOK

„**Biotermeles**” olyan gyártási módszerek használatát jelenti, amelyek betartják a szabályokban megállapított normákat az összes gyártási, feldolgozási és megosztási fázist.

„**Konverzió**” a hagyományos mezőgazdaságról az ökológikusra történő áttérést jelenti, egy határozott időtartam alatt, amely alatt az ökológikus gyártás előírásait alkalmazzák.

„**Feldolgozás**” az ökológikus termékek azon megőrzési és/vagy feldolgozási tevékenységeit jelenti, beleértve az állati eredetű termékek esetén a leölést is, valamint a csomagolást, címkézést és/vagy címkék módosítását az ökológiai termelési módra vonatkozóan.

„**Címkézés**” olyan megjegyzések, utalások, gyári vagy kereskedelmi márkák, képek vagy szimbólumok, amelyek bármely csomagoláson, dokumentumon, hirdetésben, címkén, táblán megjelenik, amely a termékek kíséri, vagy arra hivatkozik.

3.2 A TANULMÁNY ELKÉSZÍTÉSI MÓDSZERTANA

- információgyűjtés a tanulmányi kirándulások ideje alatt, amelyeket a projekt jogosultsági területén végeztek, közvetlenül a helyszínen, azaz a magyarországi Csongrád környéke és a romániai Temes vidéke.
- az információk kiegészítése a delegációk kiszállása alkalmával meglátogatott fizikai vagy jogi személyek által kitöltött kérdőívek alapján nyert információk beagyazásával történt, úgy Magyarország, mint Románia területén, információk, amelyek szükségesek voltak az adott esettanulmányok elkészítéséhez.

Az esettanulmány 3 részből áll:

- a helyszíni konkrét helyzet bemutatása, amelyeket a projekt keretén belül előírt látogatásokból származnak;
- a bemutatott gazdasági szereplők által felfedezett probléma/problémák beazonosítása;
- a probléma/problémák egy vagy több megoldási módszerének bemutatása.

Az esettanulmány tartalma

Mivel az esettanulmány az ökológikus mezőgazdaság területén próbál egy jellegzetes és konkrét helyzetet bemutatni, az alábbiakat tartalmazza:

- kontextussal kapcsolatos információk (hivatkozás törvényes előírásokra, a külső környezet más jellegzetes elemei, stb.);
- az adott fizikai személy / társaság tevékenységével kapcsolatos információk, azok azonosító adatainak meghatározásával;
- a tevékenység lefolytatásában megjelenő problémákról szóló információk;
- a problémák megoldásával kapcsolatos információk;
- az információkat minimális azonban elégségesen szolgáltatják a probléma és annak megoldásának beazonosítása érdekében.

4. FEJEZET

GYÁRTÁSI, FELDOLGOZÁSI, CIMKEZÉSI, ELLENŐRZÉSI ÉS TANÚSÍTÁSI SZABÁLYOK A HATÁRMENTI GYAKORLATBAN

4.1. GYÁRTÁSI, FELDOLGOZÁSI, CIMKEZÉSI, ELLENŐRZÉSI ÉS TANÚSÍTÁSI SZABÁLYOZÁS MAGYARORSZÁGON

A vonatkozó EU és hazai jogszabályok értelmében minden gazdasági szereplőnek (termelőknek, feldolgozóknak, kereskedőknek, importőröknek, exportőröknek), aki ökológiai termékekkel kíván foglalkozni (kivéve a saját fogyasztásra termelőket), be kell jelentkeznie az ökológiai gazdálkodás ellenőrzési, tanúsítási rendszerébe.

Ez a gyakorlatban úgy történik, hogy a gazdálkodó tevékenységének ellenőrzésére, tanúsítására szerződést köt az EU és a tagország illetékes Mezőgazdasági Minisztériuma által elismert ellenőrző szervezettel.

Magyarországon két akkreditált szervezet foglalkozik bio tanúsítással. A Magyar Biokultúra Szövetség tulajdonában lévő 1996-ban alakult Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. és az osztrák tulajdonosi háttérrel működő Hungária Öko Garancia Kft.

A tanúsítás menete mindkét szervezetnél hasonló. A bejelentkezéskor a gazdálkodó megkapja az ellenőrző szervezettől az ún. Alap-feltételrendszert, amely a gazdálkodási mód előírásrendszer naprakész gyűjteményének tekinthető. Megkap továbbá minden információt, egyéb tájékoztató dokumentumot, valamint a pontos dokumentációhoz szükséges formanyomtatványokat.

Ha a gazdasági szereplő vállalja az előírásrendszer betartását, szerződést köt az ellenőrző szervezettel. A szerződéskötéssel egy időben vagy a szerződésben meghatározott időponttól az előírásokat teljes mértékben be kell tartani ahhoz, hogy a termék az átállási idő után ökológiai jelöléssel forgalmazható legyen.

Az ökológiai gazdálkodásra való átállás legkorábban a szerződésben szereplő nappal kezdődhet.

Átállási idő

Az átállási idő azt a célt szolgálja, hogy a belépő a gazdálkodás egész folyamatát az ökológiai termelés szabályai szerint alakítsa át. A talajtermékenységet vetéscserével, beiktatásával, ökológiai gazdálkodásból származó szervesanyagok használatával javítsa, az állatállomány létszámát a gazdaság eltartóképeségéhez igazítsa. Olyan termelési rendszert alakítson ki, hogy a lehető legkevesebb – az ökológiai gazdálkodásban engedélyezett – készítménnyel fenntartható legyen a növények és az állatok egészséges termelését.

Az átállási idő egyéves szántóföldi növények esetén minimum 2 év, évelő kultúrák, ültetvények esetén minimum 3 év.

Az átállási idő alatt a vonatkozó jogszabályi előírásokat maradéktalanul be kell tartani és ezt dokumentálni kell.

Dokumentálási kötelezettség

A dokumentáció alapja az üzemeírás, amelyben rögzítik a termelőegység és/vagy létesítmény és/vagy tevékenység részletes leírását (beleértve a vállalkozás nem biogazdálkodási tevékenységét is, ha van ilyen). Amennyiben a gazdasági szereplő alvállalkozókat foglalkoztat, rendelkeznie kell a velük kötött olyan írásbeli megállapodással, amelyben az alvállalkozó vállalja, hogy az ökológiai termékekkel való foglalkozása során betartja a vonatkozó EU/bio jogszabály előírásait, és aláveti magát az ellenőrző szervezet ellenőrzéseinek.

Az üzemeírásban történt változásokat haladéktalanul jelenteni kell az ellenőrző szervezetek felé.

A termelésről, feldolgozásról, forgalmazásról naplószerű nyilvántartást kell vezetni, amely tartalmazza az alkalmazott eljárásokat, a felhasznált anyagokat, azok beszerzési forrásait. A dokumentáció elkészítésére használhatóak a tanúsító cégek honlapjáról letölthető formanyomtatványok, vagy bármilyen, azokkal azonos adattartalommal készült feljegyzések, amelyek alapján a termék nyomonkövethetősége biztosítható és ellenőrizhető.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Ellenőrzések

Minden ellenőrzési rendszerbe bejelentkezett gazdasági szereplőt az elvégzett kockázatelemzésnek megfelelő gyakorisággal ellenőriznek. Az ellenőr átvizsgálja a dokumentumokat és a gazdaságot, feldolgozó üzemet, raktárt.

Az ellenőrzések folyamán vizsgálják a követelmény-rendszer betartását, megállapítják az attól való eltéréseket. Az eltérések súlyosságától függően figyelmeztetik vagy szankcionálják a gazdálkodót.

Ha mindent rendben találnak, a szervezet kiállítja a Minősítő Tanúsítványt (Certifikátot), amely igazolja, hogy a termelés a hatályos előírások szerint folyik. A Minősítő Tanúsítvány az ellenőrzött gazdasági szereplő nevére szól, az általa végzett, ellenőrzés alatt álló tevékenységre.

A tanúsítás megszervezésével azonban nem szűnik meg az ökológiai termelők és az ellenőrző-tanúsító cég kapcsolata.

A bio gazdaságokban évente legalább egyszer – egyeztetett időpontban – gyanú esetén váratlanul és többször is megjelennek az ellenőrök és átfogó vizsgálatot tartanak.

Amennyiben alapos a gyanú arra, hogy a termék nem felel meg az ökológiai gazdálkodás előírásainak, az ellenőrző szervezet 30 nappal felfüggeszti az ökológiai jelölés használatát. Amennyiben bebizonyosodik, hogy a termék nem felel meg az előírásoknak, döntést hoz arról, hogy valamennyi ökológiai gazdálkodásra utaló jelölést el kell távolítani a termékről.

Az előírások súlyos megsértése esetén nemcsak a termék jelölésétől tiltják el a gazdálkodót, hanem utasíthatják az átállási idő újbóli kezdésére, végső esetben kizárják az ökológiai gazdálkodásból. A szankciókról az ellenőrző szervezeteknek értesíteniük kell a felügyeletükkel megbízott Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalt.

Élelmiszergyártás

A bioélelmiszer előállítás ellenőrzésének szempontjai abban foglalhatók össze, hogy a feldolgozás során betartották-e az ökológiai élelmiszergyártás (889/2008EK rendelet) előírásait.

A bioélelmiszereket készítésük, tárolásuk során térben vagy időben el kell különíteni a szokványosoktól. A gyártóknak, feldolgozóknak dokumentálni kell, hogy az ökológiai jelzéssel ellátott termékek mezőgazdasági összetevői legalább 95%-ban ökológiai gazdálkodásból származnak. A gyártás során azok az adalék- és segédanyagok használhatóak, amelyek szerepelnek az EU bio rendeletek pozitív listáin.

Ionizáló sugárzás, génmódosított élőlények és származékaik, valamint tartósítószer, ízfokozók, szintetikus színezékek, állományjavítók stb. és bármelyikük közreműködésével készült összetevők, segédanyagok stb. alkalmazása tilos.

Az élelmiszergyártók által a helyszínen vezetendő, a tanúsításhoz szükséges, és a változások bejelentésére szolgáló dokumentumok listája:

- beszállítók listája
- alvállalkozók listája
- vevők listája
- raktárak listája
- forgalmazott termékek listája
- feldolgozás bejelentése
- terméklapok
- készletnyilvántartás
- gyártási napló
- átvételi napló
- reklamációk, panaszok
- igénybevett szolgáltatások

Csomagolás, szállítás

Az ökológiai termékeket zárt csomagolásban, címkével (jelöléssel) ellátva kell forgalmazni. A csomagolást úgy kell kialakítani, hogy az áru semmilyen módon ne szennyeződhessen, sérülhessen, keveredhessen nem ökológiai termékekkel.

A terméket olyan járművekben, konténerekben kell szállítani, amely kizárja a szállítmány tartalmának cseréjét a lezárás sérülése nélkül.

Az ökológiai gazdálkodásból származó termékek jelölésnek gyakorlata

Vonatkozó jogszabályok: 834/2007 EK rendelet, 889/2008 EK rendelet, valamint a Bizottság 344/2011 (2011. április 8.) végrehajtási rendelete.

Jelölés/címkézés: minden olyan kifejezés, szó, leírás, védjegy, márkanév, képi információ vagy jel, amely valamely terméket kísérő, vagy arra utaló csomagoláshoz, irathoz, felirathoz, címkéhez, táblához, gyűrűhöz kapcsolódik, azon található.

A címkézés/jelölés a termék azonosíthatóságára szolgál, elsősorban a fogyasztók, de a kereskedelmi partnerek tájékoztatását is célozza.

Az ökológiai, biológiai, vagy organikus kifejezésekből képzett szavak vagy rövidítések pl.: „bio”, „öko”, „eco” stb. önmagukban vagy összetételben csak olyan termékekkel kapcsolatban használhatóak, amelyek eleget tesznek az EU bio rendeletben megfogalmazott követelményeknek, kivéve, ha a kifejezések nem élelmiszerekben vagy takarmányban található mezőgazdasági termékekre vonatkoznak.

Ezzel ellentétes használat a fogyasztókat félrevezeti, ezért tiltott.

Az előírás minden EU tagállamra és bármely közösségi nyelvre vonatkozik.

A jelölési jogosultság feltételei

- az ökológiai gazdálkodás jogszabályainak betartása
- részvétel az ellenőrzési rendszerben
- Minősítő Tanúsítvány (Certificate)

A bio rendeletek hatálya alá tartozó termékcsoportok

Feldolgozatlan mezőgazdasági termékek

- bio
- átállási (növényi) az átállás kezdő napjától eltelt első 12 hónap után betakarított termék jelölhető

Élelmiszerek

- bio
- bio összetevőt tartalmazó
- halászatból, vadászatból és biogazdálkodásból származó összetevőket tartalmaz
- átállási (egy növényi összetevő)

Takarmányok

- bio
- bio állattartásban felhasználható

Bio élelmiszerek

- mezőgazdasági összetevők min. 95%-a bio
- maradék 5% rendelet listájáról
- bio és nem bio összetevő nem lehet ugyanaz
- adalék- és segédanyagok rendelet listáiról
- GMO mentes
- ionizáló sugárzástól mentes

Termék nevében szerepelhet a bio jelző,
pl.: bio sziki mangalica kolbász, bio joghurt
EU bio logó szerepelhet rajta.

Bio összetevőt tartalmazó élelmiszer

- mezőgazdasági összetevők min. 95%, de a maradék 5%-ban a listán nem szereplő összetevő van a termékben vagy
- mezőgazdasági összetevők kevesebb, mint 95%-a bio
- bio és nem bio összetevő nem lehet ugyanaz
- bioban engedélyezett adalék- és segédanyagok
- GMO mentesség
- ionizáló sugárzás mentesség

Bio jelző nem szerepelhet a termék nevében, csak az összetevők felsorolásánál!

EU-bio logó nem szerepelhet rajta!

Bio összetevők %-os arányának feltüntetése kötelező!

Halászatból/vadászatból származó és bio összetevőt tartalmazó élelmiszer

- vadon élő állatok halászatából vagy vadászatából származó összetevő
- többi mezőgazdasági összetevő bio
- adalék- és segédanyagok listáról
- GMO mentesség
- ionizáló sugárzás mentesség

Termék nevében egyértelmű legyen a bio jelölés!

Pl.: Heringfilé bio paradicsomos szószban

EU bio logó nem szerepelhet rajta!

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Bio védjegy – EU logó

Régi EU logó

2010. július 1-től az Európai Unióban minden előre csomagolt bio élelmiszerterméken kötelező feltüntetni az EU ökológiai logóját.

Fel kell tüntetni továbbá az utolsó feldolgozási műveletet végző ellenőrző szervezet nevét, kódszámát, valamint a termék származási helyét.

- 2010. július 1. előtt előállított, csomagolt és címkézett árukészletek ökológiai termelésre utaló jelöléssel ellátva a készletek kimerüléséig forgalomba hozhatók.
- A korábbi EU bio jogszabályok előírásainak megfelelő csomagolóanyagok 2012. július 1-ig felhasználhatók

Új EU logó

2010. július 01-től kötelező:

- előre csomagolt bio élelmiszereken
- ellenőrző szervezet kódszáma
- összetevők származási helye

A származási hely feltüntetésének szabályai

- „EU mezőgazdaság”: a nyersanyagot az EU-ban termesztették vagy tenyésztették;
- „nem EU mezőgazdaság”: a nyersanyagot harmadik országban termesztették vagy tenyésztették;
- „EU-/nem EU mezőgazdaság”: nyersanyagok egy részét az EU-ban, más részét harmadik országban termesztették vagy tenyésztették;
- Ha a termék összetevőit képező valamennyi mezőgazdasági nyersanyagot ugyanazon EU tagországban termesztették vagy tenyésztették, használható az ország neve (pl. Magyar Mezőgazdaság)
- Az „EU” vagy „nem EU” megjelölés tekintetében csekély tömegű összetevők figyelmen kívül hagyhatók, ha összmenyiségük nem haladja meg a mezőgazdasági eredetű nyersanyagok teljes tömegének 2%-át.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

4.2. GYÁRTÁSI, FELDOLGOZÁSI, CÍMKÉZÉSI, ELLENŐRZÉSI ÉS TANÚSÍTÁSI SZABÁLYOK ROMÁNIÁBAN

Románia, mint az Európai Unió tagállama, csatlakozott a biológiai mezőgazdaság területén lévő jogszabályokhoz, a gyártásban, feldolgozásban, címkézésben és ellenőrzési és tanúsító rendszerekre jellemző európai szabályokhoz. Így a gazdasági szereplők által ilyen típusú tevékenység megvalósításának előfeltételét a Bizottság **889/2008 sz. (EK) SZABÁLYZATA képviseli**, a 834/2007 (EK) sz. Szabályzat alkalmazási normáinak megállapítására.

A GYÁRTÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Növénytermesztésre alkalmazandó SZABÁLYOK

- a talaj megtermékenyítését és biológiai tevékenységét a termékek több éves forgója tartja fenn és erősíti, beleértve a hüvelyesek és zöld trágyának termesztett más termékeit, valamint az állati eredetű vagy szerves anyagú trágyák alkalmazása által;
- engedélyezett a biodinamikus készítmények használata;
- nem használnak szerves, nitrogén alapú trágyákat;
- a kártevők, betegségek és gyomok által okozott károk megelőzése elsődlegesen a természetes ellenségek általi védelmen alapszik, a fajok és fajták különválasztásán, a termékek vetésforgóján, a termesztési technikán és a termikus eljárásokon alapszik;
- a termékek, mások, mint a vetőmag és a növényi szaporító anyag, előállítása érdekében, kizárólag ökológiai vetőmagokat és termékszaporító anyagokat használnak;
- a természetes zónákban spontán módon megjelenő vadnövények begyűjtését ökológikus gyártási módszernek fogadják el, ha a begyűjtés előtt legalább 3 évig, az adott területeket nem kezelték csak az engedélyezett termékekkel.

Romániában, a növénytermesztés konverziójának időtartama:

- 2 év az egyéves mezőgazdasági termékekre;
- 3 év az évelő növényekre és ültetvényekre;
- 2 év a legelőkre és kaszálókra, és takarmánynövények termesztésére.

Állattenyésztésre alkalmazandó SZABÁLYOK

- az ökológikusan tenyésztett állatok ökológikus gyártásokban születnek és kerülnek felnevelésre, a konverzió időtartam betartása után;
- az állatoknak állandó kijárásuk van szabadtéri zónára, lehetőleg legelőkre, bármikor, amikor az időjárási feltételek és a talaj állapota lehetővé teszi ezt;
- a tenyésztési gyakorlatok, beleértve az állományok sűrűségét, valamint az elszállásolási feltételek, kielégítik a fejlesztési valamint az állatok fiziológiai és faji követelményeit;
- a szaporítás általában természetes módszerekkel történik a megfelelő fajok kiválasztásával;
- az állatokat abból az ökológikus takarmánnyal etetik, amelyek ugyanazon gazdaságból vagy annak szomszédságából származnak, ahol ezeket nevelik, a táplálék egy része tartalmazhat olyan táplálékokat, amelyek ökológikus gazdálkodás konverzió folyamata alatt lévő gazdaságból származnak;
- a méhészeti gazdaságokat olyan zónákban helyezik el, amelyek ökológikusan gyártott termékekből származó nektár és pollenforrást biztosítanak, vagy esettől függően, az erdőkből vagy a spontán növényzetből, vagy nem ökológikus termékekből, amelyeket környezetre csökkentett hatású módszerekkel kezelnek.

Romániában, az állattenyésztés konverziós időtartama:

- 12 hónap húsmarhák esetében;
- 6 hónap a kis kérődzők és a disznók esetében;
- 12 hét a tejtermelő állatok esetében;
- 10 hét tojás vagy hústermelő, 3 naposan vásárolt szárnyasok esetében;
- 1 év a méhek esetében, amelyeket hagyományos méhesből vásároltak.

A FELDOLGOZÁS SZABÁLYAI

Az állatok részére feldolgozott takarmány gyártása

- az állatok részére feldolgozott ökológikus takarmány gyártása időben és térben elválasztásra kerül a nem ökológikus feldolgozott termeléstől;
- az állatok takarmányozására szánt ökológikus alapanyagok vagy az állatok takarmányozására szánt alapanyagok, amelyeket konverziós gyártásból nyertek, nem kerülnek felhasználásra az állatok takarmányozására szánt ökológiai termékek összetételében a nem ökológikus módszerekkel nyert alapanyagokkal együtt.

A feldolgozott élelmiszer gyártása

A feldolgozott ökológikus élelmiszerek gyártása az alábbi különleges elveken alapszik:

- az ökológikus élelmiszerek gyártása ökológikus mezőgazdasági összetevőkből történik, azon eset kivételével, mikor egy ilyen összetevő elérhetetlen ökológikus formában;
- az étkezési adalékszerek, a főként technológiai és érzékszervi funkciókkal rendelkező nem ökológikus összetevők, valamint a mikrotápanyagok és technológiai mellékanyagok használatának korlátozása, olyan módon, hogy ezeket a lehető legkisebb mértékben használják, csakis egy lényeges technológiai szükséglet esetén, vagy különleges táplálkozási célok esetén;
- olyan anyagok és feldolgozási eljárások kizárása, amelyek megtéveszthetnek a termék eredeti természetére vonatkozóan;
- a táplálék figyelmes feldolgozása, biológiai, mechanikus és fizikai eljárások segítségével;
- a terméket főként mezőgazdasági eredetű összetevőkből állítják elő, egy termék főként mezőgazdasági eredetű hozzávalókból történő előállítását a víz és a konyhasó figyelembe nem vételével állapítják meg;
- csak azok a különleges táplálkozási célból táplálékokhoz hozzáadott adalékszerek, kiegészítő anyagok, aromák, víz, só, mikroszervezetek és enzimek, oligoelemek, vitaminok, valamint aminosavak és mikrotápanyagok használhatóak, amelyeket engedélyeztek az ökológikus gyártásban;
- nem ökológikus mezőgazdasági összetevők csak akkor használhatóak, ha azok használatát engedélyezték az ökológikus gyártásban.

AZ ÖKOLÓGIKUS TERMÉKEK CÍMKÉZÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Romániában az ökológikus termékek címkézésére a hatályban lévő törvénykezések betartásával történik.

A címkén kötelező az alábbiakat feltüntetni:

- a gyártó vagy feldolgozó neve és címe;
- termék megnevezése, beleértve a használt ökológiai gyártási módszert;
- az ellenőrző és tanúsító szervezet neve és márkája;
- tárolási feltételek;
- minimális szavatossági idő;
- az ökológikus termékek más termékekkel történő egy helyen történő tárolásának tilalma.

A címkéknek tartalmazniuk kell egy ellenőrzött, az ökológiai termékekre vonatkozó emblémát, amelyet bejegyeztek a Találmányok és Márkák Országos Hivatalánál, amelyet a tanúsító rendszer alapján bocsátottak ki, rámutatva, hogy az adott termék az ökológiai gyártás szabályainak megfelelő.

Az "ae" embléma használata tanúsító-azonosító célból

Az "ae" embléma, amelyet tanúsító-azonosító célból használnak, esettől függően felírásra/felhelyezésre kerül a Romániában előállított ökológiai élelmiszeripari termékekre, címkékre, termékek csomagolására, amelyeket a 34/2000 sz. Sürgősségi Kormányrendelet tartalmaz, amelyeket, vagy esettől függően az importált élelmiszeripari termékekre, címkékre vagy termékek csomagolására.

Az "ae" embléma ökológikus ökológiai élelmiszeripari terméken, címkéken, termékek csomagolásán történő használatának joga a gyártókat, feldolgozókat és importőröket illeti meg, akik bejegyzésre kerültek, és akik egy tanúsított ellenőrzési és tanúsítási szervezet ellenőrzése alatt állnak.

Az "ae" embléma, amelyet tanúsító-azonosító célból használnak, felírásra/felhelyezésre kerül az ökológiai élelmiszeripari termékekre, címkékre, termékek csomagolására, ha a termék összetételét alkotó hozzávalók legalább 95%-a a 34/2000 sz. Sürgősségi Kormányrendeletnek megfelelően kerültek előállításra, vagy a Mezőgazdasági, erdészeti, vízügyi és környezeti Minisztérium 721/2003 sz. előírásai szerint importáltak.

A konverzió időszaka alatt álló ökológikus élelmiszeripari termékeket nem látják el a tanúsító-azonosító célból felhelyezett „ae” emblémával.

Az "ae" embléma használata informatív-reklám célból

Az ökológikus mezőgazdaság fogalmának terjesztése érdekében, a fizikai vagy jogi személyek informatív-reklám célból feltüntetik az „ae” emblémát a közlési és informáló lapokon, amelyek közvetlen kapcsolatban állnak a 34/2000 sz. Sürgősségi Kormányrendeletben meghatározott tevékenységgel és/vagy ökológikus élelmiszeripari termékekkel.

Ahhoz, hogy ezt az emblémát használhassa, a **kérelmező** kitölti a **tanúsító-azonosító** vagy **informatív-reklám** célból használandó „ae” embléma használati kérelmét, amelyhez egy, az „ae” embléma használati makettjének végső tervezetét mellékelnek.

AZ ELLENŐRZÉSI RENDSZERRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az ellenőrzési rendszer általános bemutatása

A tagállamok ellenőrző rendszereket hoznak létre, és illetékes hatóságokat neveznek ki, amelyek az ellenőrzésekért felelősek a jelen szabályzatban, a 882/2004 (EK) Szabályzatával megfelelően meghatározott köteleességekre vonatkozóan, amely az alábbi **jellegzetességeket** mutatja:

- rendelkezik a szakvéleménnyel, felszereléssel és infrastruktúrával, amelyek a részére megállapított feladatok elvégzéséhez szükségesek,
- rendelkezik megfelelő számú tapasztalt és szakképzett személyzettel a területen
- nem részleghajló és nincs érdekütközésben a részére megállapított feladatok elvégzésére vonatkozóan;
- az ellenőrző szervezet tanúsított a legfrissebben közölt verzióknak megfelelően, az *Európai Unió Hivatalos Közlönyének C sorszámában*, az EN 45011 európai szabvány vagy az ISO 65 Útmutató közzétételével.

Az ellenőrző és tanúsító szervezetek feladatai a következők:

- az ellenőrzésük tárgyát képező gyártási egységekben/farmokba a 889/2008 sz. (EK) Szabályzat által előírt minimális ellenőrzési kérelmeket biztosítsa;
- az első bejelentett ellenőrzést az ellenőrzési és tanúsítási szerződés aláírásának napjától számított 120 napon belül elvégezze, mindegyik ellenőrzési és tanúsító szervezet standard eljárásának megfelelően;
- be nem jelentett ellenőrzéseket végezzen, amelyeket a közösségi és nemzeti törvények be nem tartási kockázatának általános felmérése alapján határoz meg, és amelyek az első bejelentett ellenőrzés eredményeinek következményei;
- ellenőrizze az ökológiai élelmiszeripari termékek címkézéssel kapcsolatos szabályok alkalmazási módszerét, hagyja jóvá a gazdálkodók számára a kötelező kifejezések és mutatók használatát a címkén, és tanúsítsa az „ae” embléma használatára vonatkozó kérelmet, az ellenőrzött ökológiai termékeknek megfelelően;
- a gazdálkodóknak egyénileg nyújtson engedélyt, a termés elvetése előtt, a nem ökológiai mezőgazdaságból származó vetőmag vagy a növényi szaporító anyag használatára vonatkozóan, amennyiben ezek nem állnak rendelkezésre ökológiai mezőgazdaságban;
- kötelező módon talajmintákat vegyen azokról a parcellákról, amelyekre a gazdálkodók kérelmezik a konverzió időszakának tartamától vagy eltérés jóváhagyását.

Az ellenőrző rendszerhez történő csatlakozás

Bármely gazdálkodónak, amely ökológikusnak minősített termékeket gyárt, készít, tárol vagy harmadik országból importál, vagy amely ilyen termékeket vezet be a piacra, mielőtt bármilyen ökológiai terméket piacra dobna, vagy mielőtt kifejezné azon szándékát, hogy ökológiai termékek érdekében a konverzió időszakába lép, kötelessége az adott tagállam területén végzett tevékenységét a tagállam illetékes hatóságainál bejelenteni, és termelését alávetni az ellenőrzési rendszernek.

5. FEJEZET

TECHNOLÓGIÁK ÉS ELJÁRÁSOK A NÖVÉNYTERMESZTÉSRE VONATKOZÓAN MAGYARORSZÁGON - ESETTANULMÁNY -

A magánszemély megnevezése: **LÁSZLÓ PAPP- *barackültetvény***

Cím: H-6787 Zákányszék, III. ker. 525, Ungaria

e-mail: pappcsalad@invitel.hu

web: www.pappbio.hu

„50 éves múltra vezethető vissza a családi gazdaságukban az őszibarack termesztése. Három generáció él együtt, szép példáját mutatva a családi összefogásnak.”

A barackos 10 hektárt tesz ki, amely jelenleg a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft ellenőrzése alatt áll. Az ültetvény 2005 tavaszán kapta meg az ökológiai minősítést. A meszes homokon termő katlankoronás őszibarack vízellátása csepegtető öntözéssel történik.

A talajművelés és a növényvédelem gépesítve van. Talaj művelésénél nagy figyelmet fordítanak a homokos laza talaj megkötésére, valamint a célirányos megfelelő időpontban végzett munkálatokkal a talajszerkezet megóvására. A metszés során levágott vesszőket nem szállítják el, hanem helyben zúzógéppel felaprítják, és a sorokban a talajba tárcsával bedolgozzák.

A tápanyag utánpótlás szervezstrágyával történik (8 t/ha) tavasszal, amelyet állattartó biogazdaságból szereznek be. A minél kisebb talajmozgatás érdekében a trágyát tárcsával dolgozzák bele a talajba. Március utolsó dekádjában Vinasz kijuttatása történik a talajra, amely szeszipari melléktermék, jelentős mennyiségű mikroelemet tartalmaz, majd kombinátorral bedolgozva kerül a talajba. Célszerű a kijuttatást jelentős mennyiségű csapadék lehullásával azonos időpontra időzíteni.

Gyomirtásra kombinátort használnak. A fák közötti területet kombinátorral tartják tisztán, a sorokat lehetőség szerint keveset művelik, inkább kaszálják a területet. Az engedélyezett növény-kondicionáló szereket vontatott turbinás permetező géppel juttatják ki a fák lombkoronájára.

A metszés hagyományos katlan korona formára történik, minden évben március 20-április 15 közötti időszakban. A metszés időpontjának a meghatározása mindenkor a növény fenológiai állapotához igazodóan történik, a rügy pattanástól kezdődően, de a levelek sarjadásával azonos időben.

A 18 fajtából álló fajtasor lehetővé teszi az őszibarack szezon mindhárom szakaszában a folyamatos áruszállítást. A fajtasort a család több éves tapasztalatok alapján állította össze. Ezek közül a jelentősebbek érési sorrendben a következők: Springold, Alexander, Early Redhaven, Red June (nektarin), Suncrest, Incrocio Pieri, Flavortop (nektarin), Fantásia (nektarin) fajták.

Az őszibarack áruvá kikészítését manipuláló helyiség, eltarthatóságának növelését hűtőtároló szolgálja. A friss őszibarack mellett megtalálhatók, még a termékpalettán az őszibarackból készült termékek. A gyümölcsöt, biotermékek feldolgozására jogosultságot szerzett kis konzervüzemben dolgoztatják fel, és helyben üvegekbe csomagolják. A téli és tavaszi időszakban kínálnak vásárlóiknak bio őszibarack befőttet, lekvárt, ivólet, velőt.

Értékesítési hálózatukat maguk építették ki és tartják fenn. Az előállított termékek jelentős részét a budapesti és szegedi biopiacon értékesítik. Szállítanak még kiskereskedelmi egységekbe (bioboltokba), valamint a gazdaságból is közvetlenül értékesítenek az odalátogatók számára.

A gazdaságukban saját magunk ellátására még haszonállatokat, illetve konyhakertet tartanak fent.

TECHNOLÓGIÁK ÉS ELJÁRÁSOK A NÖVÉNYTERMESZTÉSRE VONATKOZÓAN MAGYARORSZÁGON

- ESETTANULMÁNY -

A jogi személy megnevezése: **GABONAKUTATÓ NONPROFIT KFT.- gabonafélék**

Cím: H-6775 Kiszombor, Dénesmajor, Ungaria

Fax: +36-62/297-967

e-mail: : denesmajor@vnet.hu

web: www.gk-szeged.hu

Kalászosok esetében a vetőmag előállítását maguk végzik. Lehetőség szerint másodfokú vetőmag kerül felhasználásra. Az elsőfokú vetőmag konvencionális területen kerül előállításra. Ezt a vetőmagot, ökológiai gazdálkodásra alkalmas területen elvetve, a másodfokú vetőmag már teljesen ökológiai tekintetű. Szója termesztés esetében ugyanez az eljárás az elfogadott.

3*10 ha területen történik a vetőmag előállítása a vetésszabályainak betartása mellett. A területen termelnek: kukoricát, lucernát, fehérmustárt és kalászos gabonákat.

Növényvédelmi előírásokat maximálisan figyelembe veszik és a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. által engedélyezett vegyszereket használják fel.

A biogazdálkodásra használt terület 20%-án pillangós növényeket termesztnek. Másodvetésként mustárt vetnek, ami később zöldtrágyaként beszántásra kerül, így biztosítva az előírásban szereplő kötelező pillangós vetését. A terület nagyságából és elosztásából adódóan például a takarmány borsónak három évenként kellene ugyanarra a területre kerülnie, de ez csak négy évenként engedélyezett, ezért szükséges a pillangós zöldtrágya beiktatása.

A terület előkészítése kombinátorozással történik, majd mustár kerül elvetésre, szükség esetén öntöznek és szeptemberi szárazítás után szántják le a területet.

A szervesanyag pótlására szegedi zöldkomposztot használnak, 10t/ha mennyiségben, valamint a zöld trágya is tápanyagforrásként jelenik meg. Szerves öko istállótrágyát nem használnak, mert saját tehenészetük nincs, a külső gazdaságból történő vásárlásra pedig nincs lehetőség.

A megfelelő előkészítés után vetésre kerül az őszi búza, kukorica (tavasszal), időnként zab (étkezési célra).

A terület gyommentesen tartása az évelő gyomok esetében a legnehezebb. Nagy problémát okoz az acat. Búza termesztés után nem szántanak, hanem ugarolnak (lényegében 10 cm mély szántás) és utána egy hónap múlva 30 cm mélyszántással készítik elő a területet. Az acat tavaszi megjelenése esetén nem a kombinátoros elmunkálást választják hanem szántóföldi kultivatort. Kalászosok esetében gyomfűt használnak a gyomok elszaporodása ellen. Ha a gépi munka nem vezet célra, akkor kézi erővel távolítják el az évelő gyomokat, mivel a gyomirtó használatát tiltott.

Elsődleges cél a növények jó kondícióban tartása, így nem fogékonyak annyira a különböző betegségekre.

Ha szükséges a következő tápanyag utánpótló szereket használják: Amalgerol (talajtrágya), Alginit.

A teljes művelt terület nagysága 1.300 ha, ebből 30 ha a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. által elismert terület nagysága. A termőterületek között 10 méter választószávot hagynak, így biztosítva a törvényi előírások betartását. Az ökotermesztéssel szomszédos konvencionális táblák növényvédelmét különös gondossággal szélcsendes időben végzik, így az elsodródás kiküszöbölhető. Mind a termesztésre, mind pedig a betakarításra nagy figyelmet fordítanak. A tanúsító cég külön figyelemmel kíséri a konvencionális területről származó termények útját, hogy azok véletlenül se kerülhessenek az ökotermékek közé. Az ellenőr a betakarítás teljes ideje alatt jelen van. Ez úgy biztosítható, ha a betakarítás előtt 24 órával bejelentik a betakarítási szándékukat.

A tároló helyen is teljesen külön kezelik az ökológiai gazdálkodásból származó terményeket (a raktárra bioraktár tábla kerül elhelyezésre).

A raktárak fertőtlenítése meszeléssel történik.

Jelölésre a Biokontroll Hungáriától kapott jelölő címkéket használják és természetesen az Öko logó is elhelyezésre kerül a csomagoláson.

Felhasznált anyagok: Szegedi zöldkomposzt (tápanyag utánpótlás), Filazonit, Trifendet (gombaölő), Dipel (rovarölő), Nordox (réztartalmú szer), Tiovit (lisztharmat elleni szer), Vektafid (rovarölő).

6. FEJEZET

A ROMÁNIAI NÖVÉNYTERMESZTÉS TECHNOLÓGIÁI ÉS ELJÁRÁSAI

- ESETTANULMÁNY -

A magánszemély megnevezése: **JIVU IOAN- zöldségtermesztés**

Cím: Belinț (Belence) helység, Temes megye, Románia

Telefon: +40-0722292871

Jivu Ioan úr üzlete 2008-ban kezdődött, ő az első zöldségtermesztő volt, aki szolidáris partnerségbe került a temesvári fogyasztók egyik csoportjával.

A termékek bemutatási és az elosztási módszerei viszonylag egyszerűek, egy „zöldségkosár” bemutatása révén jön létre, amelyet a francia zöldségtermelőkötől vettek át.

A piac és 20 család szételése után, akik az üzlet kezdeteitől a termelő ügyfélkörét képezték, a kiszolgált fogyasztók száma fokozatosan nőtt, olyannyira, hogy jelenleg 200 családdal kollaborál, és ez a tény egy tartós egyensúlyhoz vezetett, ami a termelő mezőgazdasági tevékenységét illeti.

Amíg az üzlet kezdeti évében 8 típusú zöldséget termesztett, jelenleg a kultúrák diverzifikálódtak, és ilyen módon a fogyasztói csoport kiegyensúlyozott táplálkozását biztosítja, és a talaj természetes egyensúlyát, a 32 zöldségfaj termesztése által.

A termelési kapacitás sokkal nagyobb lehetne, viszont ragaszkodnak, hogy ezeken a kvótákon tartsák fenn, mivel a jelenlegi mennyiséghatár meghaladása a szállítás folyamatosságának megszakadását eredményezne az év folyamán.

Az üzletet egy kezdeti szerződés megkötésével indítja, amely szerint az ügyfelek hetente egy kosár zöldséget kapnak, az év periódusának és a termelés függvényében diverzifikálva.

A zöldségtermelő az év elején kiszabja az árait, tarifáit, amelyeket megőrzi a szerződés teljes futamideje alatt, a piac fejlődésétől függetlenül. Ugyanakkor, a fogyasztóknak ki kell fizetniük a termékeket, még akkor is, ha nem veszik fel ezeket a hét folyamán.

A sikerének köszönhetően, megalapozta az ökológiai termelők szövetségéhez való csatlakozást, és ilyen módon a fogyasztók kosara más termékekkel is kiegészül: gyümölcs, tojás, méz, túró és sajt.

Az 5,86 hektár ökológiailag tanúsított összterületen megőrzi a kultúrák éves rotációját, és ezáltal növeli a zöldségfajok termelékenységét.

A vetőanyag az előző évben termelt magokból származik, és a következő palántákat eredményezi: 3000 szál paradicsom, 4000 szál káposzta, 5000 szál paprika (kápia és paradicsompaprika), 5000 szál padlizsán.

A talaj minőségének javítását az istállótrágya használata biztosítja. De mivel ez a mennyiség nem elegendő beszállított szerves háziszárnyas trágyával egészítik ki, körülbelül 2 tonna mennyiségben, a teljes területre, és olyan anyagokkal, amelyeket a tanúsító és az ellenőrző szerv elfogad, mint a: Humofil és Humitex (leveles formában is alkalmazható), az összterületre körülbelül 30 liter mennyiségben.

A gaz megjelenésének és elterjedésének megelőzéséért a mechanizált és kézi kapálási módszert választották.

A kártevők, főként a rovarok, kártékony hatásának megelőzéséért 2 féle anyagot használ: csalán-ázalékot és az Emerit-et.

A növényekre gyakorolt kedvező hatás eléréséért, a manna megjelenésének megelőzéséért, a zöldségtermesztő a réz-szulfát vizes oldatát használja, amelyet még kékkő-oldatnak vagy bordói lének is neveznek.

A társaság tanúsító és ellenőrző szerve: SC QC&I SRL /Kft./ kereskedelmi társaság.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

A ROMÁNIAI NÖVÉNYTERMESZTÉS

TECHNOLÓGIÁI ÉS ELJÁRÁSAI

- ESETTANULMÁNY -

A jogi személy megnevezése: SC ERREMME AGROFERMA SRL- gabonatermesztés

Cím: Unirii tér, 8 sz., Temes megye, Románia

TELEPHELY: Jamu Mare (Nagyzsám) helység, Temes megye, Románia

Telefon: +40-0356176644

Telefax: +40-0356176655

E-mail: erremme@rdstm.ro

A társaság a mezőgazdaság területén fejti ki tevékenységét, termelőként és feldolgozóként van bejegyezve, és a következő növényekre specializálódott: gabonafélék, zöldségfélék, olajnövények, gyümölcsfák és szőlő. A nagyzsámi telephelyen a társaság egy malommal rendelkezik, amely a gabona feldolgozására specializált, és az eredmény különböző típusú ökológiai lisztekből áll. A társaság 930 ha földterületet birtokol, és a teljes terület ökológiai tanúsításnak van alávetve, de csupán 850 hektár területen természetesen bizonyos kultúrákat, a többit pedig szándékosan meghagyták a jellegzetes növényzet menhelyeként, amely bokros, cserjés részeket és kanálisokat foglal magába.

A terület megműveléséhez használt magok mennyiségét illetően, a társaság saját termelésű magokhoz folyamodik, amelyet egy speciálisan berendezett területen állít elő, de külföldi szállítókat is igénybe vesz: Saatbau Linz (Ausztria), AgricolaGrains (Olaszország), S.I.S. Sementi (Olaszország).

A vetőmag mennyisége függ a kultúra típusától, ilyen módon egy hektár termeléséhez a következő mennyiségeket használják: gabonafélék (kalászosok) – a standard adagoknál 10%-kal növelik a klasszikus vetési normákat, napraforgó – 60.000 mag, szója – 80 - 100 kg, köles – 26 kg.

Az egy hektáron termelt átlagos termelés viszonylag kicsi, mivel nem alkalmaznak olyan szereket, amelyeket az ökológiai termelés nem engedélyez, és a következőképpen alakul: búza: 3500 kg, napraforgó: 1800 kg, szója: 1500 kg, árpa – 2000 kg, kukorica: 3500 kg.

A talaj minőségének javítási módszereként a társaság a baromfi pelletizáló trágyát használta, 300-600 kg/ hektár adagolásban, ezt pedig Olaszországból importálta. Ennek a típusú trágyának a használata optimális variánst jelent a talaj – termékadási ár minőségének szempontjából, minden kultúra után használják, a talaj lazítása után. Megfigyelhető, hogy ennek a műtrágyának az ismételt használata után, 4 éves időszakon át, a talaj minősége feljavult, az agyagos talajt laza talajjává változtatta, amelyet nagyon könnyű megművelni. Ugyanakkor, a talaj szerves anyag tartalma konstans módon 3,6-4%-os maradt, amint azt a tanúsítási és ellenőrzési szervek laboratóriumaiban évente elvégzett vizsgálatok eredményei mutatják. A kultúrák megbetegedései ellen és a gazok ellen a társaság által elfogadott módszerek minimálisak voltak, a természet természetes ciklusának módszereihez folyamodott a társaság. Egy viszonylag kis parcellán 2 típusú – az ökológiai termelés által elfogadott - szert teszteltek, azaz a rögzítő nitrogén és a rögzítő foszforos oldatot, ami a termelés kb. 10%-os növekedéséhez vezetett. A kultúrák betegségei ellen alkalmazott leggyakoribb módszert, mind a mezei kultúrákra, mind pedig a szőlőtermesztésnél, a gombák dugványok gyökereihez való ültetés képezi, amelyek szimbiózisban élnek, ahhoz hogy tápanyagot szívjanak fel.

Az értékesítési piacot a termény exportja biztosítja, Svájcba, Olaszországba és Németországba.

A társaság tanúsító és ellenőrző szerveként a SC ICEA SRL. / Kft./ kereskedelmi társaságot választotta. Ez elrendeli, hogy évente, átlagosan az összterület 30-35%-a megműveletlen maradjon, ahhoz hogy a kultúrák körforgása biztosított legyen.

7. FEJEZET

TECHNOLÓGIÁK ÉS ELJÁRÁSOK AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSRE VONATKOZÓAN MAGYARORSZÁGON - ESETTANULMÁNY -

A jogi személy megnevezése: **KÖRÖS - MAROS BIOFARM KFT. - tejmarhák tenyésztési**

Cím: H-5711 Gyula, Külterület 2, Ungaria

Fax: +36-66/460-747

e-mail: : zoldfarm@biotej.hu

web: www.biotej.hu

Az Európai Unió egyik legnagyobb biotej előállító cégénél - mely 2003 óta extra minőségű biotejet termel - jelenleg 649 fejőstehen és 56 itatásos borjú található. A növendékeket és a vemhes üszőket a egy telepen tartják, ahol több mint 400 hektár legelő áll rendelkezésükre az ökotartás előírásainak megfelelően. Minden egyed az ENAR (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer) nyilvántartás szerint fűlszámmal, egyedi azonosítóval láttak el. Minden állat „életútját” számítógépes rendszerben rögzítik.

A szarvasmarhákat vegyes technológiával tartják: egy részüket kötetlen tartásban, mélyalmos istállókban, a megtermelt tejmenyiségük alapján csoportosítva. Két istálló pihenő-boxos elrendezésű, ahol automata trágyalehúzó rendszer üzemel. Az állatok komfortézetének növelését hátvakarók és ventilátorok biztosítják ezekben az istállókban. A takarmányozás egyedi, a megtermelt tejmenyiségtől függ. Minden állatnak folyamatosan figyelemmel kísérik a termelését, és ehhez igazítják a takarmányadagját illetve annak az összetételét. Az ökológiai előírások tiltják a hozamfokozók alkalmazását, ezért a takarmány összetételére nagy figyelmet kell fordítani. Az etetéshez felhasznált alapanyagok szigorúan bio alapanyagok.

Intenzív biotejtermelő gazdálkodásban szigorú előírások vonatkoznak a felhasználható gyógyszerekre. Az itatásos borjaknál szinte elkerülhetetlen egy-egy bakteriális fertőzés. Sokat számít a gondozó figyelme és az állatorvos azonnali segítsége. A beteg borjakat elszeparálják az egészséges társaiktól, hogy ne fertőzzék meg egymást. A borjakat Steimann-ketrecekben tartják, egy ketrecben 3 borjút helyeznek el. Ezáltal már kis korban hozzászokik az állat a „társas élet”-hez, így lényegesen kisebb stresszt okoz számára, mikor a társaival egy olyan istállóba kerül, ahol akár 80-100 egyed is lehet. A Steimann-ketrecben a borjak 3 hónapos korukig vannak. Minden váltás után alomcserét és tisztító, fertőtlenítő meszelést végeznek a gondozók.

A teheneknél a legtöbb probléma a lábvég-betegségek miatt van. Ezek megelőzése érdekében rendszeresen körmözik az állatokat, de elkerülhetetlen sajnos, hogy egy-egy egyedeket kezelni kelljen. Ezt Pedilane fertőtlenítővel, sebkezeléssel, illetve patafaragással kezelik. Mivel a fejs géppel történik, így tőgygyulladás is kialakul. Ezeket a teheneket csak gyógyszeresen tudják kezelni. A biotartás előírásai csak a csoportos gyógyszerkezést tiltják, az egyedi gyógyítást engedélyezett. A beteg, problémás egyedeket egy betegistállóban tartják, és ezeknek a teheneknek a tejét külön kezelik.

Jelentős probléma az állatok takarmányozására használt gabona kártevő mentesítése a biogazdaságokban. Ennek megoldására egy kutatás-fejlesztési program keretében Magyarországon először széndioxidos kártevő mentesítő technológiát alakítottak ki.

8. FEJEZET

A ROMÁNIAI ÖKOLÓGIAI ÉLELMISZER TERMELÉS TECHNOLÓGIÁI ÉS ELJÁRÁSAI - ESETTANULMÁNY -

A jogi személy neve: **SC AGROSOLARE SRL- marhatenyésztés húsért**
TELEPHELY: Dolaț helység, Livezile község, Temes megye, Románia
Telefon: +40-0256 294692
E-mail: agristudio_srl@hotmail.com

A Dolaț-i biológiai tenyészet több mint 256 szarvasmarhát tud magáévá, főként Limousin hegyi birkából áll, amelyet F1-ben szimentáli típusú szarvasmarhával keresztezik, vagy Limousin-nal párosítják, a tiszta faj elérésének érdekében.

A Limousin faj Limoges francia tartományról származik, a központi hegységtől nyugatra. A fajt kitűnő alkalmazkodási képesség jellemzi, és minden olyan országban, ahol a szabadtéri tenyésztésre lehetőség adódik, kiválóan fejlődött (AEÁ, Argentína, Skócia, Új-Zéland, Ausztrália).

A társaság 315 ha földterülettel rendelkezik, amelyből 185 ha-on takarmánynövényeket termesztnek, és a többi területen pedig zöld övezet található.

Az alkalmazott tenyésztési rendszer a tehén-borjú módszer, 6 hónapos korában a borjút eladják szakosodott tenyésztőknek hizlalás céljából, vagy saját farmon való tenyésztésre.

Az állatok tápláléka legeltetés által biztosított, az eljárást évente április hónappal kezdik, és november hónap végéig tart. A téli időszakban, az állatok kizárólag a saját területeken, nyári időben, kultivált termékekkel táplálkoznak, e területek termesztése és karbantartása kémiai termés-elősegítők nélkül történik, csupán természetes trágyákkal (istállótrágyával), amelyet a téli időszakban gyűjtenek, amikor az állatok fél-szabadságban élnek, tágas istállókban vagy karámokban.

A körülbelül 16 hónapos borjúk 65%-nál magasabb hústermelékenységgel rendelkeznek, és a hús minősége nagyon jó, amely finom porozitással és vékony rostokkal jellemezhető. Ezért, a hús az AEÁ-ban (Chicago), Ausztráliában (Sidney) és Franciaországban rendezett kóstolási versenyeken a legnagyobb sikerrel büszkélkedhetett.

Az állatok betegségei elleni módszerként a társaság az Ivomec-et választotta, amely egy kötelező féregtelenítő oltás.

Az értékesítési piac csak a belpiacot fedi le, az állatokat szakosodott termelőknek adják el.

A társaság által választott tanúsító és ellenőrző szerv a S.C. QC & I S.R.L. /Kft./, melynek székhelye Temesváron van, a Liszt Ferenc utca 1. szám alatt.

A tenyészet ügyfelei részére „BIO GARANTÁLT” címkét kínál, ezeket a címkéket a hús porciózása után, az eladási csomagolásra lehet tenni.

A tevékenységével kapcsolatos támogatást illetően, a társaság lebonyolította azokat az eljárásokat, amelyek az elnyeréséhez szükségesek, a romániai törvénykezés szerint, és abban reménykedik, hogy a folyó év második felétől része lesz ebben.

9. FEJEZET

A MAGYARORSZÁGI ÉS ROMÁNIAI ÖKOLÓGIAI TERMELÉS TECHNOLÓGIÁJÁNAK ÉS ELJÁRÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Az ökológiai termelésben használt technológiák és eljárások elemzésének alapja az Európai Unió szabályzata által elrendelt törvénykezés, melynek kiindulási pontja, az ehhez a típusú mezőgazdasághoz tartozó specifikus alapelvek és célkitűzések betartása.

Az elemzés feltételezi a határon túli régióhoz tartozó ökológiai piacon lévő szereplők által alkalmazott technológiák és eljárások között felmerülő hasonlóságok és különbségek bemutatását, ezeknek a felosztását, a következő **területek** szerint, amelyek a bemutatott esettanulmányok tárgyát képezik:

- a gabonafélék és kalászosok termesztés területe
- a gyümölcsstermesztés és zöldségfélék termesztésének területe
- ökológiai állattenyésztés területe.

A fellelhető különbségek, a fenti területek esetén, főként a tanúsítási és ellenőrzési szervek által kiszabott szabályok miatt különbözik, ami a különböző tevékenységekben használat eljárások és elfogadott anyagok megengedettségét illeti.

A gabonafélék és kalászosok termesztésének területe

A magyarországi elemzett társaság egy viszonylag könnyű módszert választott a talaj minőségének javításához, a szükséges természetes anyagok és ásványi sók arányát a mustártermékek és a nagy gabonatermékek váltakozásának előnyeiből nyerik, a mustár növény termését, zöld anyagként, őrlemény formájában használják, amelyet beleágyaznak a földbe a beszerzett komposzttal együtt. Ugyanakkor az ásványi- és a tápláló anyagok arányát a gabonafélék betakarítása után a maradékok szándékosan földön hagyott hatásából nyerjük, legkevesebb egy hónapig, ami után következik a szántási eljárás, 2 fázisban, (az első kb. 10 cm, és az utolsó, vetés előtt, kb. 30 cm mélységben). Az elgazosodást megelőző módszerként, főként az aszatét, a kombinátort és a kultivátort használjuk, de leggyakrabban, a pontos és a hosszan tartó eredmények eléréseért, a gereblye használatához folyamodnak, vagy kézi módszerekhez. Annak érdekében, hogy meglegyen a tápláló anyagok aránya, amely a talaj minőségének növeléséhez vezet, de ugyanakkor a kártevők és a gaz megjelenését is gátolja, az elemzett társaság a következők alkalmazása mellett döntött: zöld komposzt (tápanyag kiegészítő), Filazonit, Trifendet (gombaölő), Dipel (rovarirtó), Nordox (réz tartalmú oldat), Tiovit (lisztharmat elleni oldat), Vektafid (rovarirtó).

Az elemzett romániai társaság egy olyan módszert választott a talaj minőségének javításához, amely a kerti pelletizáló műtrágyák használatát feltételezi, a talaj fellazítása utáni alkalmazással. Megfigyelhető, hogy ennek a műtrágyának az ismételt használata után, 4 éves időszakon át, a talaj minősége feljavult, az agyagos talajt laza talajjá változtatta, amelyet nagyon könnyű megművelni. Ugyanakkor, a talaj szerves anyag tartalma konstans módon 3,6-4%-os maradt, amint azt a tanúsítási és ellenőrzési szervek laboratóriumaiiban évente elvégzett vizsgálatok eredményei mutatják. A gazok ellen a természet természetes ciklusának módszereihez folyamodtak, de teszteket végeznek a rögzítő nitrogén és foszforos oldatok használatával, ami a termelés kb. 10%-os növekedéséhez vezet. Ugyanakkor alkalmazzák azoknak a gombaféléknek a termesztését is, amelyek a kultúrák betegségeit átveszik.

A gyümölcsstermesztés és zöldségfélék termesztésének területe

Az elemzett magyarországi családi vállalkozás egy olyan módszert választott a talaj minőségének javításához, amely a fák koronáinak levágási folyamatából származó összetört ágak bejuttatását feltételezi a talajba, és ugyanakkor a melaszt is bedolgozza, de egy ökológiai farmról származó szerves műtrágyát is. A vízsükségletet gondosan monitorizálják, mivel a talaj homokos típusú, és ezért egy csepegtető öntözési rendszert működtetnek, gaz elszaporodásának csökkentéséért a kombinátor segítségével végzett módszert alkalmazzák, valamint a kézit és a kaszálást. A fák betegségének és a kártevők megjelenésének megelőzéséért olyan oldatokat használnak, amelyeket a tanúsító szervezet (Dipel) elfogad és kiköt. A termés begyűjtése, és a fajok, valamint méretek szerinti osztályozás után, a gyümölcsök jobb minőségének biztosítása érdekében, egy hűtő szoba használatához folyamodnak.

Az elemzett romániai magánszemély egy olyan termesztési módszert választott a növényi termékeknek, amely a szerves műtrágya ágyásos palántáin alapszik, ezeknek a kiültetése nagyságuk szerint történik, a növények fejlődésével egy időben. A kiegészítő adalék a beszerzett háziszárnyas szerves trágyából származik, és a Humofil és Humitex által elfogadott szerekből. A gaz elterjedésének megelőzéséért a mechanizált és kézi kapálási módszert választották. A kártevők, főként a rovarok, kártékony hatásának megelőzéséért az áztatott csalán módszerét és az Emerit-et használják. A hosszú távú hatás eléréséért, a manna megjelenésének megelőzéséért, a zöldségtermesztő a réz-szulfát vizes oldatát használja, amelyet még kétkk-oldatnak vagy bordói lének is neveznek.

Ökológiai állattenyésztés területe

Az elemzett magyarországi társaság vegyes technológiát választott az állattenyésztésre, amely biztosítja az állatok kényelmét és a szabadon tenyésztés optimális feltételeit, mind a belterületeken, mind pedig a legelésre szánt területeken. A táplálásukat szigorúan figyelik, a termelni kívánt tej mennyiségét direkt befolyásolja a takarmány mennyisége és minősége, amit táplálékként adnak. Ezért a táplálásuk természetes eredetű, és megfelelnek az ehhez kapcsolódó jogi előírásoknak, és ilyen módon meg van tiltva a termelést fokozó takarmányok használata. A biológiai gyakorlatban elfogadott gyógyszerek megtiltják a széleskörű használatot, a fertőtlenítő anyagokat és a szájon keresztül bevett gyógyszereket alkalmazzák. Ahhoz, hogy az élelmiszerek tömeges megfertőzését elkerüljék, a társaság úgy döntött, hogy elkülöníti a beteg állatokat az egészségesektől, és ehhez különlegesen felszerelt helyet bocsát rendelkezésükre, és a beteg állatoktól származó termékeket külön dolgozzák fel. Ugyanakkor, az állattenyésztésre szánt helyiségeket meszelés által fertőtlenítik, de az elkövetkezőkben, egy kutatási-fejlesztési program eredményeképpen, a baktériumok és mikrobák kiküszöbölése végett egy szén-dioxidos technológiára alapoznak.

Az elemzett romániai társaság a szabadban történő állattenyésztést választotta, a táplálék biztosítása legelés útján történik, amelynek időszaka meghaladja a 6 hónapot. Azt a területet, ahonnan a táplálék származik, csak szerves trágyával kezelik. Az idő többi részében az állatokat különösen felszerelt istállókban vagy karámokban tartják, és a nyári időszakban begyűjtött táplálékkal etetik. A betegségek megelőzésének módszerére a társaság az Ivomec-et választotta, amely egy kötelező féreghajtó oltás.

10. FEJEZET

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

Figyelembe véve, hogy jelen tanulmány keretén belül tanulmányozott összes mezőgazdasági termelő termékeit teljességgel kereskedelembé helyezi, és magasabb árakon értékesíti, mint a nem bio termékeket, úgy véljük, hogy ez a terület határmenti zónában jövőt képezhet.

A használt eljárások szemszögéből, ezek nagy mértékben függenek az ellenőrző és tanúsító hatóságtól, amely engedélyezi a növények/ állatok kezelését növényvédő szerekkel/ trágyával/ védőoltásokkal különböző szerkezetekben.

Éppen ezért, a tanúsító hatóság kiválasztása nagy jelentőséggel bír az elvégzendő munkálatok mennyiségére vonatkozóan, de a biológiai munkálat termelékenységére vonatkozóan is.

Ezen határmenti gazdálkodók számára a biológiai gazdálkodást ajánljuk.

Ennek érdekében, az alábbi **fűzisek** elvégzése szükséges:

1. **Információszerzés** az ökológiai mezőgazdaságra vonatkozóan, az alábbiak alapján:

- A Mezőgazdasági Minisztériumtól szerzett információk
- A Kereskedelmi és mezőgazdasági Kamarától szerzett információk
- Ezen területen megalakult Társulatoktól szerzett információk
- Határmenti és nemzeti tapasztalatcseréken és farmok vagy ökológiai egységek által szerzett nyitott napokon történő részvétel
- Felkészítő kurzusokon
- Újságok, napilapok, internet

2. Mintaszerű tesztelés/gyakorlás (egy kis területen)

3. **Biológiai mezőgazdaság megvalósítása** tömeggyártásban

Az ökológiai gyártás engedélyezése érdekében, a mezőgazdászoknak az alábbi fő **lépéseket** szükséges követniük:

- Egy szerződés megkötése a kérelmező és a tanúsító és ellenőrző szervezet között
- A Mezőgazdasági Minisztérium keretén belül működő, határmenti zónánál jellegzetes szervezeteknél történő bejegyzés, használatba adott igazgatóságoknál, a biológiai mezőgazdaság terén felelős megkeresésével
- A tanúsítási jellegzetes tevékenység megkezdése a választott tanúsítási szervezet által.